DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

OPROEP SOCIAAL ONDERNEMEN – OPRICHTING 2020

Handleiding Oproep Oprichting, ronde 4
1.10.2020

INHOUD

1 Situering 3
2 Waarover gaat de oproep ? 3
3 Wie kan een aanvraag indienen ? 4
4 Welke acties ? 5
5 Inhoud van de aanvraag 5
5.1 Relevantie 5
5.2 Ondernemingsplan: sterkte en haalbaarheid 6
5.3 Projectbeheer 6
6 Financiering 6
6.1 Subsidieperiode 6
6.2 Steunintensiteit 7
6.3 Welke kosten kan je inbrengen ? 7
6.4 Welke kosten kan je niet inbrengen ? 8
6.5 Cofinanciering 8
6.6 De-minimis 9
6.7 Dubbele subsidiëring 9
7 Oproepcriteria 9
7.1 Ontvankelijkheid 9
7.2 Inhoudelijke criteria 10
8 Aanvraagprocedure en timing van de oproep 10
9 Publicitaire verplichtingen 11
10 Contact 11

1 SITUERING

Het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 voorziet in de mogelijkheid tot steun voor het bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen ten behoeve van welbepaalde begunstigden. Deze oproep kadert binnen prioriteit 3 van het collectieve ondersteuningsaanbod binnen het ondersteuningsdecreet, namelijk het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie.

Met deze oproep voorziet het Departement Werk en Sociale Economie **een financiële tussenkomst in de kosten verbonden aan de opstartfase van een sociale onderneming.**

2 WAAROVER GAAT DE OPROEP ?

In de beleidsnota 2019-2024 van de Vlaamse minister bevoegd voor Sociale Economie wordt het belang van sociaal ondernemen onderstreept.

De komende jaren zullen maatschappelijke transities zoals digitalisering, vergrijzing, migratie en klimaat hun impact doen voelen in Vlaanderen met grote verschuivingen en uitdagingen op de arbeidsmarkt tot gevolg. De minister wil ondernemingen, sectoren en partnerschappen op de arbeidsmarkt ondersteunen in al deze transities om hun innovatiekracht te versterken en positieve bijdrage te leveren aan maatschappelijke uitdagingen. Door actief bruggen te bouwen tussen ondernemers, maatwerkbedrijven en sociale ondernemers zullen meer bedrijven ondernemen met oog voor maatschappelijke impact. Via de ondersteuning van sociaal ondernemerschap kunnen vernieuwde antwoorden geboden worden op nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Een sociale onderneming is een onderneming die aan een maatschappelijke uitdaging wil werken en vooral 'maatschappelijke winst' wil genereren. Dit doet ze door een sociaal probleem of marktfalen in te perken, een sociale behoefte of uitdaging in te vullen en dat op een ondernemende, marktgerichte wijze. Dat wil zeggen: door eigen inkomsten te genereren en zo zelfvoorzienend te zijn.

Veel sociale ondernemers vinden we ook terug in de 'sociale economie'. Dat is een verzamelnaam van organisaties, bedrijven en initiatieven die de realisatie van enkele maatschappelijke meerwaarden voorop stellen en bepaalde basisprincipes respecteren:

- Voorrang van arbeid op kapitaal;
- Democratische besluitvorming;
- Maatschappelijke inbedding;
- Transparantie;
- Kwaliteit en duurzaamheid.

Deze ondernemingen bieden tewerkstellingskansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voorbeelden zijn onder meer maatwerkbedrijven en lokale diensteneconomie-ondernemingen.

Deze oproep biedt specifieke ondersteuning in de opstartfase van een sociale onderneming.

De opstartfase is een cruciale fase voor het verdere succes van een onderneming. Zo ook voor sociale ondernemingen. Enkel met een degelijk verdienmodel – weerspiegeld in een onderbouwd ondernemingsplan – kan zij haar maatschappelijke doelstellingen realiseren. De opstartfase duurt zes maanden en kan zowel de voorbereiding als de eerste maanden van de effectieve opstart omvatten.

Via deze oproep willen we de sterkst scorende ondernemingsplannen belonen door tussen te komen in de kosten verbonden aan de opstartfase van een nieuwe onderneming.

De oprichting van de nieuw sociale onderneming kan gaan om **volledig nieuwe initiatieven** binnen het domein van sociaal ondernemerschap of **samenwerkingsverbanden** tussen bestaande (sociale) ondernemingen **die leiden tot de oprichting van een nieuwe, sociale onderneming**.

Alle organisatievormen zijn toegelaten, waaronder ook specifiek de coöperatieve vennootschap en de vzw.

De projectvoorstellen dienen relevante informatie over het maatschappelijke nut en de concrete meerwaarden van het ondernemersidee op te leveren. Dit houdt onder meer ook een duidelijke omschrijving van de potentiële impact op tewerkstelling van mensen uit de kansengroepen. Deze inschakeling kan rechtstreeks in de eigen onderneming of onrechtstreeks (via samenwerking met een sociale economie-onderneming, mits een duidelijk engagement kan worden aangetoond).

3 WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN ?

De subsidieaanvraag wordt ingediend in naam van de kandidaat-oprichter van de sociale onderneming. Dit kan zowel een **natuurlijk als een rechtspersoon** zijn.

De potentiële sociale onderneming mag op **het moment van indiening nog geen statuten** met betrekking tot de nieuwe onderneming hebben neergelegd voor publicatie bij het Belgisch Staatsblad.

De op te richten sociale onderneming dient een vestigingsplaats te hebben in het Vlaamse gewest.

4 WELKE ACTIES ?

Alle relevante acties verbonden aan de opstart van de nieuwe sociale onderneming, kunnen worden opgenomen in het projectvoorstel. Deze niet limitatieve lijst suggereert het soort advies en/of begeleiding dat mogelijk is:

- Advies met betrekking tot het opstellen van de statuten
- Managementadvies
- Advies en begeleiding bij ledenwerving
- Advies en begeleiding met betrekking tot de communicatie
- Boekhoudkundig en financieel advies
- Juridisch advies en de notariskosten

Zie ook “6.3 Welke kosten kan je inbrengen”.

Tijdens de subsidieperiode is het noodzakelijk dat de projecten toewerken naar het publiceren van de statuten in het Belgisch Staatsblad. **De publicatie ervan vormt de verplichte output van het project.**

5 INHOUD VAN DE AANVRAAG

De promotor dient in zijn aanvraag de volgende elementen concreet toe te lichten:

5.1 RELEVANTIE

- Situering: Wie bent u? Geef een korte samenvatting van uw project. Welke stakeholders zijn betrokken en in welke mate?

- Missie/visie: Wat wil u bereiken? Wat zijn uw kernwaarden? Waarvoor staat en gaat uw organisatie?

- Sociale impact: Welke meerwaarde en impact biedt uw ondernemingsidee op maatschappelijke en sociale uitdagingen? Hoe zal u deze impact meten?

- Sociale tewerkstelling: Wordt er met uw projectidee tewerkstelling gecreëerd voor kansengroepen (allochtonen en/of personen met een arbeidshandicap en/of ouderen) binnen de nieuw op te richten sociale onderneming of via samenwerking met een sociale economieonderneming? Indien ja, leg uit.

5.2 ONDERNEMINGSPLAN: STERKTE EN HAALBAARHEID

Zie ook:

- www.vlaio.be/nl/publicaties/leidraad-voor-het-opstellen-van-een-ondernemingsplan
- www.vlaio.be/nl/publicaties/startkompas

- Marktanalyse: Wat vraagt de omgeving van uw (toekomstige) sociale onderneming en hoe speelt u daar op in? Omschrijf het draagvlak van uw projectidee.

- Marketingstrategie**:** Hoe zal u het product in de markt zetten? Welke communicatiekanalen worden ingezet?

- Financieel plan: Welke middelen stelt u beschikbaar? Welke omzet zal u kunnen realiseren? Welke cash-flow zal u genereren?

- Operationeel plan: Hoe zal u uw onderneming vorm geven? Waarom kiest u voor deze ondernemingsvorm? Tot welke partners zal u zich wenden voor ondersteuning?

5.3 PROJECTBEHEER

- Timing: Welke timing stelt u voorop bij de realisatie van het ondernemingsplan?

- Betrokkenheid: Welke organisaties zal u aanspreken voor begeleiding?

- Begroting: Koppel hierbij een begroting voor de komende 6 maanden aan het stappenplan. Geef een detaillering van de werkingskosten per activiteit.

- Meerwaarde: duidt ook welke specifieke meerwaarde de subsidie betekent in het bredere geheel van uw projectplan.

6 FINANCIERING

6.1 SUBSIDIEPERIODE

De subsidieperiode loopt van **1 maart 2021 tot en met 31 augustus 2021**.

6.2 STEUNINTENSITEIT

Voor geslaagde projecten bedraagt de subsidie 70 % van de aanvaarde werkingskosten op basis van de voorgelegde begroting met een maximumsteun van 14.000 EUR per project.
Daarnaast krijgen geslaagde projecten een forfait van 6.000 EUR als compensatie van de tijdsinvestering om het project te realiseren. Bijgevolg kunnen geen aparte loonkosten ingediend worden.

De totale maximale subsidie bedraagt 20.000 EUR.

Geslaagde projecten zijn projecten die succesvol afgerond zijn (incl. het publiceren van de statuten in het Belgisch Staatsblad) binnen de subsidieperiode.

Indien het project niet resulteert in het publiceren van statuten in het Belgisch Staatsblad, zal de subsidie volledig teruggevorderd worden.

6.3 WELKE KOSTEN KAN JE INBRENGEN ?

Alle werkingskosten die rechtstreeks betrekking hebben op de opstart van de onderneming en die **binnen de subsidieperiode gemaakt zijn**, kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring:

- Advieskosten bij de opstartfase van de nieuwe sociale onderneming, onder meer:
    - Schrijven van de statuten;
    - Boekhoudkundig en financieel advies;
    - Juridisch advies en de notariskosten;
    - Managementadvies;
    - Advies en begeleiding met betrekking tot ledenwerving;

- Kosten bij de effectieve opstart van de sociale onderneming, onder meer:
    - Kosten publicatie in het Belgisch Staatsblad;
    - Beheerskosten boekhouding;
    - Notariskosten;
    - Marketingkosten (voor zover de kosten het conceptualiseren van een marketingstrategie betreffen, bijvoorbeeld ontwikkeling van website-concept. Kosten als de effectieve productie van een website, de productie en verspreiding van advertenties en het drukken van folders worden niet aanvaard).
    - Kosten voor abonnementen (pro rata berekend voor duurtijd van de subsidieperiode);
    - Kosten voor neerlegging van de jaarrekening.

Alle ingediende kosten – in concreto de facturen en financiële bewijsstukken - dienen specifiek toegewezen en gericht te zijn aan:

- de begunstigde van de subsidie (natuurlijk- of rechtspersoon, zoals vermeld in het ministerieel besluit),
- of aan de onderneming in oprichting,
- of aan de opgerichte onderneming.

6.4 WELKE KOSTEN KAN JE NIET INBRENGEN ?

- Loonkosten (deze kosten worden gedekt via het forfait);
- Kosten met betrekking tot onroerende goederen (huisvesting, water/gas/elektriciteit, etc.);
- Alle financieringsonkosten zoals intresten, financiële sancties;
- Directe belastingen, vennootschapsbelasting en taksen, boetes, proceskosten;
- Alle indirecte werkingskosten (overhead);
- Kosten voor eten en drinken (kosten voor catering tijdens overlegmomenten, op teambuilding- en opleidingsevents en vakbeurzen kunnen wel aanvaard worden, maar geen individuele etentjes);
- Buitenlandse reis- en verblijfkosten waarvan de link met en de meerwaarde voor het project niet aangetoond is. Voor verblijfkosten gelden als maximum de forfaitaire bedragen zoals gebruikt door de Vlaamse Overheid, zie Omzendbrief van 22 december 2009 betreffende de vergoedingen van buitenlandse dienstreizen https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/Personeel/Buitenlandse_dienstreizen_vergoedingen.xls?timestamp=1531214823;
- Binnenlandse verblijfskosten (kosten voor inschrijving events en verplaatsingskosten zijn wel toegelaten mits de link en de meerwaarde voor het project wordt aangetoond);
- Wettelijke verplichtingen;
- Verzekeringen;
- Vennootschapsbijdrage;
- Kosten met betrekking tot de voorbereiding van de infrastructuur of andere niet-administratieve kosten (elektriciteitswerken, graafwerken, e.d.);
- Kosten van investeringsgoederen (investeringsgoederen zijn alle goederen waarvan de aanschaffingswaarde in principe niet meteen volledig wordt afgeboekt);
- Investeringskosten.

6.5 COFINANCIERING

Cofinanciering uit eigen middelen is verplicht. Organisaties dienen zelf **minimaal 30% cofinanciering** aan te tonen in de aanvraag voor de werkingskosten.

6.6 DE-MINIMIS

De subsidiëring valt onder de toepassing van de de-minimis-steun.

De de-minimissteun wordt geregeld door de Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (hierna de Verordening genoemd).

De Verordening is van toepassing op staatssteun die van zo'n beperkte omvang is dat ze geen staatssteun vormt in de zin van artikel 87 (1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Een bedrijf mag in totaal over drie opeenvolgende jaren maximaal 200.000 euro ontvangen aan dergelijke indirecte staatssteun. De drie opeenvolgende jaren hebben een rollend karakter: voor elke steun toegekend onder de de-minimisregel moet het totale de-minimisbedrag bepaald worden dat werd toegekend gedurende het lopende fiscale jaar en de twee voorgaande kalenderjaren.

Om te kunnen nagaan of je in regel bent met de de-minimissteun stuur je als bijlage bij je aanvraag een verklaring op eer waarin je alle overheidssteun die je binnen het de-minimiskader hebt ontvangen in het lopende fiscale jaar en de 2 vorige jaren, aangeeft. Gebruik hiervoor het bijgevoegde sjabloon.

6.7 DUBBELE SUBSIDIËRING

Dubbele subsidiëring is niet toegestaan.

7 OPROEPCRITERIA

7.1 ONTVANKELIJKHEID

Uw aanvraag is **ontvankelijk** indien:

- de aanvraag **tijdig** wordt verzonden naar duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be, met vermelding van 'Oproep oprichting'.

- de potentiële sociale onderneming op het moment van indiening **nog geen statuten** met betrekking tot de nieuwe onderneming heeft neergelegd voor publicatie bij het Belgisch Staatsblad.

- de aanvraag wordt ingediend aan de hand van het daartoe ter beschikking gestelde aanvraagformulier en is **ondertekend door een bevoegde persoon**.

- de **vereiste documenten** zijn toegevoegd bij de aanvraag, nl.:
    - het aanvraagformulier;
    - een planning;
    - een begroting;
    - een definitief ondernemingsplan dat minstens de volgende onderdelen bevat: een marktanalyse, een marketingstrategie, een financieel plan en een operationeel plan;
    - een verklaring op eer inzake de-minimis;
    - een bankattest ter bevestiging van het bankrekeningnummer;
    - een document om aan te tonen dat de ondertekenaar bevoegd is;
    - een ondertekend partnerschapsovereenkomst (indien de aanvraag door een partnerschap wordt ingediend).

7.2 INHOUDELIJKE CRITERIA

De ontvankelijk verklaarde projectaanvragen worden beoordeeld aan de hand van 3 criteria:

1. Relevantie: maatschappelijke meerwaarde, (indirecte) creatie sociale tewerkstelling (inschakeling van kansengroepen), stakeholdersinbreng (50%)
2. Haalbaarheid en sterkte van het ondernemingsplan: omgevingsanalyse, marktstrategie, rendabiliteit, solvabiliteit, operationeel plan (40%)
3. Projectbeheer en begroting (10%)

De projectaanvragen worden gerangschikt in functie van de behaalde score op de beoordelingscriteria. Projectvoorstellen die minder dan 60% van de totale punten halen komen niet in aanmerking. Projectvoorstellen die op één van bovenvermelde criteria minder dan 50% behalen, komen onderaan in de rangschikking terecht.

De minister verdeelt het beschikbare subsidiebudget onder de best gerangschikte aanvragen, in afnemende volgorde, en dit tot uitputting van de voorziene budgettaire enveloppe.

8 AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING VAN DE OPROEP

De uiterste datum van indiening van de aanvraag is **31 december 2020 om 12 uur.**

Stuur het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier (inclusief bijlagen) tijdig naar duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be

Na ontvangst van de aanvraag word je via mail van de ontvankelijkheid op de hoogte gesteld, binnen een termijn van 5 werkdagen.

Enkel de ontvankelijk verklaarde aanvragen worden geëvalueerd door een commissie van het Departement Werk en Sociale Economie.

Het Departement kan tijdens de adviesperiode bijkomende informatie ter verduidelijking van je dossier opvragen.

Er zal een rangschikking worden opgemaakt op basis van de hierboven beschreven inhoudelijke criteria. De toekenning van de subsidies gebeurt aan de hand van deze rangschikking tot het beschikbare budget uitgeput is.

De beslissing over de al dan niet goedkeuring van je projectaanvraag wordt schriftelijk meegedeeld in de loop van de maand **februari 2021**.

De goedgekeurde projectaanvragen gaan van start op **1 maart 2021**.

Projectaanvragen die niet goedgekeurd worden, kunnen opnieuw indienen in een volgende oproepronde.

9 PUBLICITAIRE VERPLICHTINGEN

De begunstigde is verplicht de richtlijnen te volgen in verband met communicatie.
Deze richtlijnen zijn te vinden op:
https://www.socialeeconomie.be/communicatierichtlijnen-gesteunde-projecten

10 CONTACT

Met vragen kan u terecht bij:

Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk
Dienst Ondersteuning
T: 02.553.43.32
M: duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be